

راه های شناخت دشمن جبهه ی حق از منظر اسلام

فریده بلوچی^۱

چکیده

در دین اسلام تبری، به عنوان یکی از فروعات دین، مورد تاکید ویژه قرار گرفته است؛ اهمیت این مسأله در قرآن و آموزه های دین اسلام، شناخت دشمن را برای ما ضروری می نماید. در رابطه با دشمن آنچه بیش از همه مورد دشمنی قرار گرفته است؛ دین (خدا، رسولان الهی و مومنین) است و شیطان، منافقین و ... نمونه هایی از دشمن می باشند که از درون و بیرون، جامعه ی دینی را تهدید می کنند. ابلیس به عنوان نخستین دشمن انسان، برای رسیدن به هدف خود از تمام توان خویش، از هر ابزار و هر موجودی که بتواند بهره می گیرد؛ ریشه ی تمام دشمنی شیاطین جن و انس هم به نوعی، و سوسه ها و القاءات شیطان است. از این رو یکی از مسائل مهم و ضروری برای هر انسانی، شناخت این دشمن و شناخت ابزارها و شیوه های دشمنی او و همکاران و یاران اوست. اهمیت این موضوع تا بدان جاست که در قرآن کریم، شرط بهره مندی از ایمان راستین، دشمن دانستن دشمنان خدا و رسول او معرفی شده است.

وبا توجه به عصر حاضر، که به عنوان عصر تکنولوژی، عصر اطلاعات و ارتباطات نامیده شده است و با توجه به اینکه علم بشر رو به پیشرفت فزاینده ای گذاشته و جوامع انسانی به سمت علم گرایی برای بهبود زندگی، در حال پیشروی هستند. در این مقاله سعی بر آن است ضمن بررسی مفهوم دشمن، اهمیت و راه های شناخت دشمن، لزوم درک و شناسایی دشمن و به مباحثی دیگر از این قبیل پرداخته شود و در خاتمه نیز نتیجه گیری کلی صورت گرفته است.

کلید واژه: اسلام، حق، دشمن، دشمن شناسی

info.farideh1396@gmail.com - سطح دو حوزه علمیه فاطمه (سلام الله علیه)، شهرستان بردسیر، پست الکترونیکی^۱

فهرست عناوین

۳	مقدمه
۴	۱- مفهوم شناسی واژه دشمن
۴	۱-۱- دشمن در لغت
۵	۱-۲- دشمن در اصطلاح
۵	۱-۳- مفهوم دشمن اسلام
۵	۱-۴- اهمیت دشمن شناسی
۶	۱-۴-۱- دشمن کیست
۶	۱-۴-۲- اهمیت شناخت و روش دشمنی
۷	۲- اهداف دشمن
۷	۲-۱- مبارزه با اسلام و تزلزل پایه های ایمانی
۷	۲-۲- فکر و پردازش تفکر اسلامی
۸	۲-۳- ایجاد هرج و مرج
۸	۴-۲- تضعیف ارزش های انقلاب و اسلام
۸	۵-۲- تحریف حقایق و تاریخ
۹	۳- شیوه ها، ابزارها و زمینه های دشمن
۹	۳-۱- ابزارهای دشمن در تضعیف و توهین به اسلام
۹	۳-۲- خارج ساختن حکومت از محور دین و امامت
۱۰	۴- شیوه ها و ابزارهای مقابله با دشمن
۱۰	۴-۱- امام علی - علیه السلام - الگوی نهرا سیدن از دشمن
۱۰	۴-۲- درسهای عاشورا، مقابله با دشمن
۱۱	۴-۳- واقعه ی عاشورا حربه علیه دشمن
۱۱	۴-۴- رحمت الهی؛ موجبات تأثیر نپذیرفتن از دشمن
۱۲	۴-۵- عقب نشینی دشمن در برابر مجد و عظمت امت اسلام
۱۲	۴-۶- عزت در برابر دشمنان
۱۳	۴-۷- وحدت و الفت دلها نقطه ی مقابل القاء دشمن
۱۳	۴-۸- برکت و اهمیت اسلام در دفع دشمنان
۱۴	۴-۹- اهمیت آرامش در مواجهه با دشمن
۱۵	نتیجه گیری
۱۶	منابع

مقدمه

مسأله دشمن شناسی، یکی از مهمترین مسائل جامعه اسلامی است، زیرا هر روز که می گذرد، دین مبین اسلام در قلب انسان های پاک بیشتر رسوخ می کند و هر روز به پیروانش افزوده می شود، از جهت دیگر طبعاً با اضافه شدن پیروان این دین، بعضی دنیا پرستان منافع خود را در خطر می بینند و در پی دشمنی با پیروان این دین برمی خیزند.

امروزه دشمنی دشمنان نسبت به گذشته بسیار پیچیده تر شده است، بسیاری از وقت ها دشمنان در لباس یک دوست سعی در ضربه زدن به اسلام و مسلمین را دارند، گاه به گونه ای بسیار باور پذیر، حقایق را وارونه جلوه می دهند و بدین گونه سعی در تخریب این دین دارند. در حالی که با پیشرفت علم و تکنولوژی، زمینه دشمنی هم بسیار وسیع و خطرناک شده است. دشمن شناسی در اسلام، از اهمیت والایی برخوردار است که بدون بصیرت و هوشیاری و دشمن شناسی، نمی توان بر توطئه های دشمنان پیروز گشت متاسفانه برخی از افراد به ظاهر روشنفکر ادعا می کنند که جامعه ما دشمن ندارد و وجود دشمن توهمی بیش نیست! آنان با خیال خام خود گفتمان دشمن شناسی را به جوامع غیرمتمدن نسبت می دهند. چنین افرادی آگاهانه و مغرضانه برای ایجاد زمینه های نفوذ فرهنگی دشمن و تسلط آنان تلاش می کنند و سخنان دروغین خود را در قالب های روشنفکری ارائه می دهند. تاریخ صدر اسلام و همچنین تاریخ معاصر ایران و دیگر کشورهای تحت ستم نشان می دهد که مستکبران همیشه درصدد نابودی یا استعمار کشورهای ضعیف و چپاول منابع طبیعی و استثمار آنان بوده اند. امروز نیز در کشورهایی چون فلسطین، عراق، افغانستان و ... شاهد دشمنی با عقاید ملی و اسلامی و غارت اموال مسلمانان هستیم.

جامعه از افراد و اقوامی تشکیل شده است که دارای طبایع و افکار مختلف هستند. اگر برخی از آنها براساس سنتی که حافظ منافعشان باشد به دور یکدیگر جمع شوند و اجتماعی را تشکیل دهند به طور طبیعی اجتماع دیگری علیه منافع آنان تشکیل خواهد شد و دیری نمی پاید که کارشان به نزاع و درگیری خواهد کشید. از طرفی می بینیم که در انسان قوایی چون غضب و شهوت وجود دارد که جز در مواقع دفاع به کار نمی آید

واین خود دلیل بر آن است که وقوع جنگ و درگیری امری اجتناب ناپذیر است. وجود دشمن توهم نیست و انسان معتقد با دشمنانی چون شیطان و نفس اماره- در درون- و کافران، منافقان، محاربان و...- در بیرون- مواجه است. بدیهی است که تنها با یاری از خداوند و با آشنایی بیشتر با کتاب آسمانی قرآن کریم، می توان دشمنان خود و جامعه ی خود را شناخت و با آن ها مقابله کرد.

شناخت دشمن نقش مهم و اساسی در رویارویی انسان با دشمنان دارد، چرا که، اگر توان انسان در رویارویی بسیار باشد ولی اطلاعات کافی را در دست نداشته باشد شکست خواهد خورد.

بنابراین با توجه به اهمیت شناخت دشمن از منظر اسلام شایسته است که راه های شناخت دشمن جبهه ی حق از منظر اسلام، تبیین گردد تا با شناخت این راه و شیوه ها بتوان گامی در جهت پیروزی بر دشمنان جبهه حق برداشت بدین ترتیب هدف این مقاله آن است که «راه های شناخت دشمن جبهه ی حق از منظر اسلام» را تشریح نماید تا با مطالعه ی این مقاله ذهن های در خواب خوش خفته، بیدار شوند؛ ازاین رو در این مقاله سعی بر آن است که به شناخت دشمن جبهه حق از منظر اسلام پرداخته شود و با توجه به آموزه های اسلام شیوه های دشمن شناسی مورد بررسی قرار گیرد.

۱- مفهوم شناسی واژه دشمن

۱-۱- دشمن در لغت

دشمن از: دش، بد و زشت +من نفس و ذات، و برخی می گویند مرکب از «دشت» به معنی بد و زشت و «من» است. بدنفس ، بددل، زشت طبع، آنکه عداوت می کند به شخص و کسی که ضرر می رساند. (دهخدا، لغت نامه دهخدا، ج ۱)

در فرهنگ المنجد چنین آمده است «دویدن برای جنگ، منصرف کردن و بازداشتن، ظلم و ستم کردن، از حد و اندازه گذشتن، تجاوز و تعدی نمودن.

۲-۱- دشمن در اصطلاح

واژه «دشمن» در فرهنگ دینی و اصطلاح قرآنی، به معنای «عدو» و جمع آن «اعداد» به کار رفته است، مصدر آن (عدو) است به معنای تجاوز راغب اصفهانی در «مفردات» می گوید: «عدو به معنی تجاوز و منافات التیام است، آن گاهی با قلب است که به آن عداوت و معادات گویند و گاهی در راه رفتن است که عدو (دویدن) نام دارد و گاهی در عدم رعایت عدالت در معامله است که «عدوان» گویند.

عدو به معنی دشمن، که در قلب به انسان عداوت و دشمنی دارد و در ظاهر مطابق آن رفتار می کند: «ان الکافرین لکم عدوا مبینا» (نسا ۴، ۱۰۱)، «ان الشیطان للانسان عدو مبین» (یوسف ۱۲، ۵، قاموس قرآن، ج ۴، ص ۳۵، مفردات راغب، ماده عدو) به قول راغب، دشمن دو جور است، یکی آن که عداوت دارد و به قصد دشمنی است مثل «فان کان من قوم عدو لکم» دیگری آن که به قصد عداوت نیست بلکه او حالتی دارد که شخص از آن متأذی می شود چنان که از کار دشمن، مثل «فانهم عدولی الا رب العالمین» (شعرا ۲۶، ۷۷) بت های بی جان، نسبت به ابراهیم عداوتی نداشتند و از جماد، دشمنی متصور نیست بلکه آنها جنبه معبودی داشتند و آن حالت، ابراهیم را ناراحت می کرد لذا فرمود: آنها دشمن من هستند.

۳-۱- مفهوم دشمن اسلام

دشمن اسلام کیست! جبهه ی استکبار، از صهیونیسم تا آمریکا، تا کمپانیهای نفتی، تا قلم به مزدان و روشنفکرانی که برای آن ها کار می کنند، در سرتاسر جهان مجهزند، هیچ وقت جبهه ی مقابل اسلام، این قدر به همه ی ابزارها مجهز نبوده است. دنیای اسلام، در مقابل دشمن اسلام و مسلمین، با این دو خصوصیت قرار دارد: مجهز بودن بیش از همیشه و حساسیت نسبت به اسلام بیش از همیشه.

۴-۱- اهمیت دشمن شناسی

همه کارهای ما، یک نوع مبارزه است. زندگی، میدان مبارزه است شما در خانه ی خودتان هم که نشسته باشید، مجبورید چالشی را بر خودتان تحمیل کنید تا بتوانید تنفس کنید و ادامه ی حیات دهید. مبارزه ها

۷-۴- وحدت و الفت دلها نقطه ی مقابل القاء دشمن

هرچه میتوانید، همان سکینه ای را که خدای متعال در زمان پیامبر، در جنگ بدر و در جنگ حنین و در قضایای گوناگون، بر دلهای مؤمنین نازل کرد، با آیات الهی در دلهای مؤمنین مستقر کنید. دشمن می خواهد مردم را مضطرب کند. یکی از راههای سکینه و اطمینان، وحدت و الفت دل هاست. وحدت ملت، وحدت قشرهای مختلف، آشنایی دلها با یکدیگر و محبت انسان ها به هم، درست نقطه ی مقابل آن چیزی است که دشمن می خواهد القاء کند. دشمن می خواهد بگوید که مردم، مسئولان، قشرها و جناح های مختلف به خون هم تشنه اند. این واقعیت ندارد. هرکس امروز طوری عمل کند، طوری مشی کند و به گونه ای حرف بزند که معنایش این باشد که در بین قشرهای ملت اختلاف است و در بین جناحهای مختلف، اختلاف های عمیق و نفرت آور هست، یقیناً به دشمن کمک کرده است و یقیناً خدمت به دشمن است. بعضی ها ساده لوحانه عملشان، حرف و اظهاراتشان اینگونه است! البته اختلاف سلیقه، اختلاف مذاق -همانطور که امام بارها می فرمودند- مثل اختلاف دو هم مباحثه ای است که سر یک مسأله با هم اختلاف دارند. مباحثه است؛ با هم می گویند، بحث می کنند، دعوا می کنند؛ اما رفیقند و دل هایشان به هم نزدیک است. در مسائل گوناگون سیاسی و اجتماعی هم همینطور است و باید همینگونه باشد.

۸-۴- برکت و اهمیت اسلام در دفع دشمنان

ایران جای حساسی است؛ سرشار از منابع غنی است؛ سرشار از ثروت است؛ سرشار از ثروت فرهنگی است و موقعیت بسیار مهم سوق الجیشی دارد؛ لذا به این آسانی دلشان نمی آید که از آن دست بکشند. تلاش میکنند که بر گردند و مجدداً سلطه پیدا کنند و همان منافع نامشروع را از این کشور ببرند. پول و عامل نظامی و عامل تبلیغاتی را به کار انداخته اند. ملت هم ایستاده است، بسیج هم ایستاده است، نیروهای مؤمن هم ایستاده اند، دولت هم ایستاده است، مسئولان هم ایستاده اند؛ همه ایستاده اند. مگر امروز کسی جرأت میکند بر خلاف نظر این مردم که اسلام را می خواهند و با دشمن اسلام دشمنند. حرکتی انجام دهد؟ امروز همه ی جوانان ما، پیران ما، دانشجویان ما، روحانیون ما، بزرگان ما، کوچکان ما و قشرهای مختلف ما- مگر من شذ و ندی که

دل به زندگیهای رنگ و لعابی دروغین غرب بسته باشند - فهمیده اند که سعادتشان در این است که اسلام را با بصیرت و با روشن بینی و خردمندی بفهمند و آن را به کار گیرند تا بتوانند از دشمنی ها بکاهند دشمنی ها را دفع کنند.

۹-۴- اهمیت آرامش در مواجهه با دشمن

چون تلاش جریان های سیاسی ضد جمهوری اسلامی و ضد این حرکت عظیم اسلامی ملت ایران و ملتهای منطقه -این جریان تبلیغاتی عظیمی که امروز به راه انداخته اند- در جهت ایجاد تلاطم- هم تلاطمهای اجتماعی و هم تلاطم روحی- است؛ یعنی دل ها را مضطرب کردن، نگران و ترسان کردن که امروز سیاست کلی امپراتوری خبری در دنیا این است و تازگی هم ندارد- نه نسبت به ما در این بیست و چند سال و نه نسبت به جریان حق در طول تاریخ اسلام از اول تا امروز- لذا ملاحظه می کنید یکی از مطالبی که در قرآن روی آن بعنوان یک موضوع منفی تکیه شده، «مرجفون» است؛ یعنی همان کسانی که سعی میکنند دلها را مضطرب، پریشان و ملتهب کنند و دلهره ایجاد نمایند. آن روز این آیه ی شریفه را برای دوستان دیگری که اینجا بودند، خواندم: «الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ» (آل عمران، آیه ۱۷۳) در مدینه ی پیغمبر جنجال درست میکردند که: «جمع شده اند و میخواهند پدرتان را در بیاورند! از بین رفتید، نابود شدید؛ تمام شد». آیه ی قرآن نازل شد که وقتی یاوه گویان و هرزه گویان و ضعیفان چنین فضایی را ایجاد می کنند و این میکروب و ویروس خطرناک ترس را در فضا میپراکنند، مؤمنان کسانی هستند که «فَزَادَهُمْ إِيمَانًا» (همان)؛ ایمانشان بیشتر می شود. «وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ» (همان) این «حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ» متعلق به اینجاست. یعنی در مواجهه با تلاطمی که دشمن می خواهد به وسیله ی امواج تبلیغاتی و روانی خود ایجاد کند، آرامش دارند. همان «سکینه» است: «هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ» (فتح، آیه ۴)؛ خدای متعال آرامش به دلهای مؤمنین داد: «لِيَزَادُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ» (همان)؛ برای اینکه ایمانشان هم تقویت شود. واقع قضیه هم همین است.

انسانها اگر از سکینه و آرامش و توکل و اعتماد به خدا و اعتماد به آینده و اعتماد به آنچه از مبانی حق در اختیار آن هاست، برخوردار نباشند، در مقابل اینطور حوادث دست و پایشان را گم می کنند؛ بخصوص اگر انسان بداند که این حوادث را دشمن برنامه ریزی کرده است؛ که بعید هم نیست و قرائنی هم دارد.

نتیجه گیری

با توجه به اینکه مقاله حاضر تحت عنوان راه های شناخت دشمن جبهه حق از منظر اسلام تدوین گردیده است و ناظر به آسیب های جدی و تهدیدهایی که از سوی دشمن بر مسلمانان تحمیل شده می باشد و بسیاری از وقت ها دشمنان در لباس یک دوست سعی در ضربه زدن به اسلام و مسلمین را دارند و گاهی به صورت بسیار باورپذیر حقایق را وارونه جلوه می دهند و بدین گونه سعی در تخریب دین اسلام دارند. اما اینک پایان رویارویی مسلمانان با دشمنان چه خواهد بود؟ این است که مهم است؛ زیرا همه دستگاه های تبلیغاتی غرب و به خصوص آمریکا، دستگاههای گوناگون تبلیغاتی تلاش می کنند به گونه ای وانمود کنند که پایان این راه برای پیروان مکتب اسلام بن بست است. و دشمنان در راه خود پیش می روند، اما این دروغی محض است و قضیه عکس این است، پایان این راه بن بست برای رژیم طاغوت و رژیم استکبارگر آمریکا است و دلیلش این است که اگر قرار بود آن ها، مسلمانان و به خصوص ملت ایران را شکست دهند آن روز، شکست می دادند نه امروز که تجربه اش بیشتر است، دستش قوی تر و امکانات علمی اش از آن گذشته پیشرفته تر است.

با مرور بر آنچه گفته شد روشن می شود از مهم ترین راه حل های مبارزه با دشمن از منظر اسلام توجه به سه اصل اساسی هوشیاری و درک موقعیت، جرأت اقدام و نترسیدن از سختی ها و خطر ها، ایمان و امید به آینده است و این ها سه درس مهم هستند که این درس های مهم راهگشای امروز و آینده ملت کشور است.

منابع

*قرآن کریم

- ۱- بروجرودی، سید محمد ابراهیم، تفسیر جامع، تهران، انتشارات صدر، چاپ ششم، ۱۳۶۶ ش.
- ۲- برهانیان، عبدالحسین، دشمن شناسی در قرآن، تهران، پژوهشکده تحقیقات اسلامی، معاونت سپاه، بی تا.
- ۳- پور فاضلی، امیر، دشمن شناسی، شناخت دشمن و روش های مقابله با آن از منظر رهبر مقام معظم اسلامی.
- ۴- پورآورد، طیبه، اهمیت و جایگاه دشمن شناسی در قرآن، مرکز فرهنگ و معارف قرآن، سایت کانون گفتگوی قرآن، www.askqhuran.ir.
- ۵- جعفری، رحمت وده شیری، حسن، دشمن شناسی از دیدگاه قرآن، قم، انتشارات دفتر انتشارات اسلامی، چاپ دوم، ۱۳۸۳ ش.
- ۶- جلالی کندی، سهیلا، یهود شناخت، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۰ ش.
- ۷- جمعی از نویسندگان، کتاب پرسش و پاسخ از محضر رهبر معظم انقلاب اسلامی، گزیده هایی از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با دانشجویان و دانش آموزان سراسر کشور در ۱۲ آبان ۱۳۷۸، موسسه فرهنگی قدر ولایت، چاپ اول، تهران، ۱۳۸۰ ش.
- ۸- حسینی، سید کمال، دشمن شناسی، تهران، انتشارات لوح محفوظ، چاپ اول، ۱۳۸۵ ش.
- ۹- خامنه ای، سید علی، منافقین دشمنان حکومت اسلامی، انتشارات دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی، بی تا.
- ۱۰- خالقی، سید احمد، سیره سیاسی امام علی (ع) چاپخانه سپهر، ۱۳۷۹ ش.
- ۱۱- دهخدا، علی اکبر، لغت نامه دهخدا، جلد ۷، تهران، موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، ۱۳۷۷ ش.
- ۱۲- سید رضی، نهج البلاغه، ترجمه سید جعفر شهیدی، تهران، انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، چاپ دوم، ۱۳۷۰ ش.
- ۱۳- کاشفی، محمدرضا، نگاهی قرآنی به دوست و دشمن، تهران، کانون اندیشه جوان، چاپ چهارم، ۱۳۶۱ ش.
- ۱۴- محمدی، آشنائی، علی، ابلیس دشمن قسم خورده، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۴ ش.
- ۱۵- معین، محمد، فرهنگ فارسی، تهران، انتشارات امیر کبیر، ۱۳۷۱ ش.
- ۱۶- موحد ابطحی، سید محمد باقر، صحیفه سجادیه، موسسه امام مهدی (عج).
- ۱۷- ویکی فقه، پایگاه اطلاع رسانی حوزه، مقاله دشمن شناسی، www.wikifegh.ir

